

(โครงสร้างรายงาน)

รายงานฉบับสมบูรณ์

การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย

งบประมาณน้อยกว่า 100 ล้านบาท ที่ได้รับจัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ : ผู้ประเมินและหน่วยงานสามารถนำเนื้อหาจาก Preliminary report มาพัฒนาในรายงาน และสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม โดยควรมีเนื้อหาอย่างน้อยตามโครงสร้างรายงานที่ สกสว. กำหนด

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

- ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบจากการวิจัย
- ข้อมูลเบื้องต้นของแผนงานที่ได้รับงบประมาณ Fundamental Fund ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เช่น เป้าหมายของแผนงาน จำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวนโครงการ เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อประเมินภาพรวมของสถานภาพ ปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการบริหารจัดการ และผลผลิตของแผนงานที่ได้รับงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563
- 2.2 เพื่อประเมินผลประโยชน์เชิงวิชาการของแผนงานที่ได้รับงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563
- 2.3 เพื่อประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของแผนงานย่อยหรือโครงการกรณีศึกษาที่เกิดการใช้ประโยชน์เชิงประจักษ์
- 2.4 เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนาด้านการติดตามและประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของหน่วยงาน

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

- 3.1 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2.1 และ 2.2 ดำเนินการโดยหน่วยงาน
- 3.2 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2.3 หน่วยงานดำเนินการร่วมกับนักประเมินภายนอก โดยใช้หลักการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบตามเอกสาร “หลักเกณฑ์การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบสำหรับแผนงานที่มีงบประมาณน้อยกว่า 100 ล้านบาทที่ได้รับการจัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” ฉบับวันที่ 28 สิงหาคม 2566 หมวดที่ 5 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) จัดทำเส้นทางสู่ผลกระทบ (Impact Pathway)

2) พิจารณาผลประโยชน์ส่วนเพิ่ม (Incremental Net Changes) ที่เกิดจากการใช้ผลงานวิจัยเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

3) การพิจารณาผลประโยชน์

- พิจารณาเฉพาะการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย (Outputs) ที่ทำการประเมิน อย่างสมเหตุสมผล
- ภายหลังที่โครงการวิจัยดำเนินการแล้วเสร็จจนกระทั่งสิ้นสุดการใช้ประโยชน์ (ex-ante) หรือ จนถึงปัจจุบัน (ex-post)
- พิจารณา “ผลประโยชน์สุทธิ” เช่น รายได้สุทธิ เนื่องจากการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในบางกิจกรรมอาจก่อให้เกิดต้นทุนที่สูงขึ้น
- พิจารณาด้านพื้นฐานของ “การเปลี่ยนแปลงสุทธิ” ภายใต้หลักการเปลี่ยนแปลงส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Change in Economic Surplus) กล่าวคือ เปรียบเทียบสถานการณ์ “มีการใช้” กับ “ไม่มีการใช้” ผลงานวิจัย (With vs. Without) และ/หรือ “ก่อน” กับ “หลัง” การใช้ผลงานวิจัย (Before vs. After)
- หากผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับสังคมหรือกลุ่มเป้าหมาย มิได้มาจากการใช้ผลงานวิจัยเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลที่เกิดจากการสนับสนุนโดยโครงการหรือปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย ควรจะพิจารณาสัดส่วนผลประโยชน์เฉพาะที่เกิดจากงานวิจัยเท่านั้น (Contribution)
- ควรระมัดระวังการพิจารณาผลประโยชน์ซ้ำซ้อน

4) การพิจารณาต้นทุน

- พิจารณางบประมาณจากทุกแหล่งทุนที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงงบประมาณสนับสนุนที่ไม่ใช่ตัวเงิน (In-kind)
- งบประมาณ FF ควรพิจารณาความเสี่ยงโอกาสในการดำเนินงานของคณะนักวิจัยในต้นทุน ทั้งนี้ งบประมาณ SF มีการจัดสรรค่าตอบแทนของนักวิจัยอยู่ในงบประมาณวิจัยแล้ว

5) ดัชนีชี้วัด ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเชิงสังคม (Social Return on Investment หรือ SROI) หรือ อัตราส่วนระหว่างผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลงานวิจัยต่อดัชนีต้นทุนวิจัย (Benefit Cost Ratio หรือ BCR ใน Impact Evaluation) ในระดับแผนงาน หรือ ชุดโครงการ หรือ โครงการ

3.3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2.4 หน่วยงานดำเนินการร่วมกับนักประเมินภายนอก

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

(ชื่อหน่วยงาน) และ สกสว. ได้รับทราบข้อมูลภาพรวมของสถานภาพการวิจัยของแผนงานที่ได้รับงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 และผลการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการกรณีศึกษา จำนวน X โครงการ ภายใต้แผนงาน.....(ชื่อแผนงาน)..... ที่มีศักยภาพในการสร้างผลประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม พร้อมกันนี้ (ระบุชื่อหน่วยงาน) ได้รับทราบประเด็นเพื่อนำไปใช้สำหรับพัฒนาแนวทาง/ระบบการติดตามและประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของหน่วยงาน ตลอดจนนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการโครงการวิจัย และเป็นข้อมูลสำคัญในการสนับสนุนการวิจัยในอนาคตต่อไป

บทที่ 2

กรอบแนวคิดและการตรวจเอกสาร

(ดำเนินการโดยนักประเมิน ทั้งนี้ เนื้อหาในบทนี้สามารถนำเสนอในรายงานฉบับสมบูรณ์)

- หลักเกณฑ์การประเมินระดับนานาชาติ OECD
- กรอบแนวความคิดในการประเมิน
- เกณฑ์การประเมินผลกระทบ
- เส้นทางสู่ผลกระทบของงานวิจัย
- อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดัชนีชี้วัด ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเชิงสังคม (Social Return on Investment หรือ SROI) หรือ อัตราส่วนระหว่างผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลงานวิจัยต่อต้นทุนวิจัย (Benefit Cost Ratio หรือ BCR ใน Impact Evaluation)

บทที่ 3

ภาพรวมของสถานภาพ ปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการบริหารจัดการ และผลผลิตของแผนงาน

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ในบทนี้จะนำเสนอผลการสังเคราะห์ภาพรวมของสถานภาพ ปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการบริหารจัดการ และผลผลิตของแผนงาน

ผลการประเมินภาพรวมของสถานภาพ

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลโครงการภายใต้แผนงานหลัก ของ (ชื่อหน่วยงาน) ปีงบประมาณ

สำหรับหน่วยรับงบประมาณ SF (แยกรายปี ตั้งแต่ปี 2563 – 2565)

ปีงบประมาณ 2563						
ชื่อแผนงานหลัก	ชื่อแผนงานย่อย	งบประมาณ แผนงานย่อย(บาท)	จำนวนโครงการ			
			โครงการ ทั้งหมด	เสร็จสิ้น/ปิด โครงการแล้ว	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ยุติโครงการ หรือยกเลิก โครงการ
แผนงานหลัก A	แผนงานย่อย A1					
	แผนงานย่อย A2					
แผนงานหลัก B	แผนงานย่อย B1					
	แผนงานย่อย B2					
รวม						

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลโครงการภายใต้แผนงานหลัก ของ (ชื่อหน่วยงาน) ปีงบประมาณ

สำหรับหน่วยรับงบประมาณ FF (แยกรายปี ตั้งแต่ปี 2563 – 2565)

ปีงบประมาณ 2563					
ชื่อแผนงาน	งบประมาณ แผนงาน (บาท)	จำนวนโครงการ			
		โครงการ ทั้งหมด	เสร็จสิ้น/ปิด โครงการแล้ว	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ยุติโครงการ
1.					
2.					
3.					
4.					
รวม					

ตารางที่ 3.2 ผลการประเมินของโครงการตามหลักการ OECD (สรุปข้อมูลแยกรายปี ตั้งแต่ปี 2563 – 2565)

ปีงบประมาณ						
ชื่อ แผนงาน/ โครงการ	ความสอดคล้องกับ พันธกิจของ หน่วยงาน/ (ระบุข้อพันธกิจ)	จำนวนโครงการ				
		จำนวน โครงการ ทั้งหมด	ความสอดคล้อง กับพันธกิจ หน่วยงาน (Relevance)	ประสิทธิผล (Effectiveness) จำนวนโครงการที่ส่ง มอบผลผลิตครบถ้วน ตามที่ระบุในคำรับรอง	ประสิทธิภาพ (Efficiency) ดำเนินงานตาม ระยะเวลาที่กำหนด	หมายเหตุ
1.		10	จำนวนโครงการ ที่สอดคล้อง (% เทียบกับ โครงการใน แผนงาน) 6 (60%)	จำนวนโครงการที่ส่ง มอบผลผลิตครบถ้วน (% เทียบกับโครงการ ในแผนงาน) 8 (80%)	7 (70%)	-
2.						-
						-

นิยามศัพท์

Effectiveness หมายถึง ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัย มีการรายงานผลผลิตในระบบ NRIIS และปิดโครงการแล้ว รวมถึงโครงการได้ระบุว่าส่งมอบผลผลิตครบถ้วน มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 100

Efficiency หมายถึง ได้ดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ รวมระยะเวลาที่ได้รับการอนุมัติขยายเวลาดำเนินการเนื่องจากเหตุสุดวิสัย

ข้อมูลประกอบการพิจารณาความสอดคล้องของแผนงาน

/*พันธกิจของหน่วยงาน ได้แก่

-
-
-

ตารางที่ 3.3 ผลผลิต (Output)

ประเภทของผลผลิต	จำนวน		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนโครงการทั้งหมด	10	20	15
จำนวนโครงการที่รายงาน*	5	15	10
กำลังคน หรือหน่วยงาน ที่ได้รับการพัฒนาทักษะ	2		
ต้นฉบับบทความวิจัย (Manuscript)	1		
หนังสือ และสิ่งพิมพ์	1		
ต้นแบบผลิตภัณฑ์ หรือเทคโนโลยี/กระบวนการใหม่ หรือนวัตกรรมทางสังคม			

ประเภทของผลผลิต	จำนวน		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนโครงการทั้งหมด	10	20	15
จำนวนโครงการที่รายงาน*	5	15	10
ทรัพยากรสิ้นทางปัญญา			
เครื่องมือ และโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)	1		
ฐานข้อมูล ระบบและกลไก หรือมาตรฐาน			
เครือข่าย			
การลงทุนวิจัยและนวัตกรรม			
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendation) และมาตรการ (Measures)			
องค์ความรู้			
รวม			

หมายเหตุ

- ทุกโครงการที่มีการรายงานผลผลิตในระบบ NRIIS ทั้งโครงการที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ และโครงการที่ปิดแล้ว
- สามารถรายงานผลผลิตได้มากกว่า 1

ตารางที่ 3.4 การผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์

กิจกรรมการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรม ไปสู่การใช้ประโยชน์	จำนวน		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนโครงการทั้งหมด	10	20	15
จำนวนโครงการที่รายงาน	5	15	10
จัดประชุม อบรม กิจกรรม หรือการจัดการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย (Technology Transfer)	2		
กิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement activities) กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดการยอมรับในผลงานวิจัย	1		
การร่วมมือหรือหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborations and partnerships) กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	1		
วิธี/กระบวนการ/รูปแบบ ในการผลักดันทางนโยบาย เช่น ร่วมให้ข้อมูล/องค์ความรู้/จัดทำแผน/แนวทาง/มาตรการสู่การปฏิบัติ กับหน่วยงานรัฐหรือสถาบันหรือองค์กรที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์ทางตรง เพื่อตอบโจทย์สำคัญของประเทศ			
การได้รับทุนวิจัยต่อยอด (Further funding)			
รางวัลและการยอมรับ (Awards and recognition)	1		
การจดทรัพย์สินทางปัญญา การขึ้นทะเบียน หรือการอนุญาตให้ใช้สิทธิ			
อื่นๆ			
รวม			

หมายเหตุ : *ปี พ.ศ. หมายถึง ปีที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1

ข้อมูลจากรายงานการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รายงานในระบบ NRIIS

บทที่ 4

การประเมินผลประโยชน์เชิงวิชาการ

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตารางที่ 4 ผลประโยชน์เชิงวิชาการ

ผลประโยชน์เชิงวิชาการ	หน่วยนับ	จำนวน		
ประเภท		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จำนวนโครงการทั้งหมด		10	20	15
จำนวนโครงการที่รายงาน		8	15	
บทความทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสาร ระดับชาติ	บทความ	20	30	
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง	100	150	
บทความทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสาร ระดับนานาชาติ	บทความ			
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง			
บทความนำเสนอผลงานในที่ประชุม ระดับชาติ (จากการรายงานผลผลิต)	บทความ			
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง			
บทความนำเสนอผลงานในที่ประชุม ระดับนานาชาติ (จากการรายงานผลผลิต)	บทความ			
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง			
บทความนำเสนอผลงานในที่ประชุม ระดับชาติ (จากการรายงานการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์)	บทความ			
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง			
บทความนำเสนอผลงานในที่ประชุม ระดับนานาชาติ (จากการรายงานการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์)	บทความ			
การอ้างอิง	จำนวนครั้ง			
การพัฒนาบุคลากร ระดับบัณฑิตศึกษา	คน			
การพัฒนาบุคลากร ระดับปริญญาโท	คน	/**	/**	
การพัฒนาบุคลากร ระดับปริญญาเอก	คน			
อื่นๆ				

หมายเหตุ :

- ปี พ.ศ. หมายถึง ปีที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
- สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1
- ข้อมูล ณ เดือน..... ปี พ.ศ.
- เนื่องด้วยในระบบ NRIIS ในปี 2563 และ 2564 ได้จัดเก็บข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ระดับปริญญาโทและเอกไว้ด้วยกัน

- ในระบบ NRIIS ยังไม่ได้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของการบันทึกข้อมูลในส่วนของผลผลิต และการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ เนื่องจากนักวิจัยสามารถนำส่งข้อมูลผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงหากมีการระบุในคำรับรอง และสามารถบันทึกข้อมูลความก้าวหน้าหรือนำส่งในการผลักดันผลผลิตจากงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ ดังนั้นในระบบ NRIIS จึงยังไม่ได้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อนข้อมูลในส่วนนี้

(นอกจากการนำเสนอการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เช่น จำนวนบทความ จำนวนการอ้างอิง ควรอธิบายเพิ่มเติม เพื่อชี้ให้เห็นถึงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ประโยชน์ต่อยอดในงานด้านวิชาการ)

บทที่ 5

การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบ

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ผลลัพธ์และผลกระทบ

Outcomes และ Impacts	จำนวนโครงการวิจัย (ร้อยละ)		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
มีผลผลิต แต่ยังไม่มีความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ หรือเน้นการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการเป็นสำคัญ	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)
มีศักยภาพในการสร้างผลลัพธ์และผลกระทบ แต่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์จริง เช่น ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ ต้องรอโอกาสหรือเวลาที่เหมาะสม หรือต้องการศึกษาต่อยอด เป็นต้น	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)
มีการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)
รวม	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)	xx (ร้อยละ)

การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการกรณีศึกษา

(ตัวอย่างหัวข้อเนื้อหาเบื้องต้น สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดได้ตามความเหมาะสม)

ชื่อโครงการ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

งบประมาณที่ได้รับ ปีที่ได้รับงบประมาณ

ชื่อหัวหน้าโครงการ และสังกัด

Impact Pathway

การวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ (แยกตามกลุ่มของผู้ใช้ประโยชน์ โดยพิจารณา “คู่เทียบ” Counterfactual ใน Impact Evaluation หรือ “Deadweight” ในการคำนวณ SROI)

ภาพที่... การวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ (นำเสนอให้ทราบว่าใช้ข้อมูลอะไรในการคำนวณผลประโยชน์ในแต่ละปี)

ระดับการยอมรับผลงานวิจัย (ใน Impact Evaluation คือ Adoption ในการคำนวณ SROI คือ % Drop off)

ระบุสมมติฐานที่ใช้

สามารถวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ หรือ วิเคราะห์ผลประโยชน์แยกตามสถานการณ์ (Scenarios) (หากจำเป็น)

ตารางที่... ผลประโยชน์สุทธิของโครงการกรณีศึกษา แสดงค่า NPV, IRR, BCR (SROI)

บทที่ 6

ประเด็นการพัฒนาด้านการติดตามและประเมินผลลัพธ์และผลกระทบ

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

6.1 แนวทางการพัฒนาระบบติดตามผลผลิตและการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยของหน่วยงาน

1.
2.
3.

6.2 แนวทางการบริหารจัดการแผนงานวิจัย เพื่อขับเคลื่อนผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์

สามารถระบุเป็นภาพรวมได้

ช่วงพัฒนาโจทย์วิจัย

1.
2.

ระหว่างโครงการดำเนินงาน

3.
4.

เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น

5.
6.

6.3 ปัญหาและอุปสรรค

1.
2.
3.

6.4 ข้อเสนอแนะเบื้องต้นต่อ สกสว.

.....
.....
.....

เอกสารอ้างอิง

เอกสารแนะนำ

